

Tartu Herbert Masingu Kooli hindamisjuhend

Hindamise kord gümnaasiumis

Alus: põhikooli- ja gümnaasiumiseadus 09.06.2010, § 29; gümnaasiumi riiklik õppekava 06.01.2011, § 15-18.

1. Reguleerimisala

- 1.1 Käesoleva dokumendiga sätestatakse Tartu Herbert Masingu Koolis põhi- ja üldkeskharidust omandavate õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, õpilaste täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimise alused, tingimused ja kord.
- 1.2 Gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatavate eksamitööde hindamise erisused sätestatakse vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele haridusministri määrusega.

2. Hindamise alused

- 2.1 Hinne on meede õpilase vaimse, füüsilise, kõlblise, sotsiaalse ja emotsionaalse arengu ning eneseteostamise suunamiseks, toetamiseks ja tagasisidestamiseks, millel on väärtushoiakuid ja –hinnanguid kujundav roll. Hinne ei ole vahend õpilase karistamiseks.
- 2.2 Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasisidestamine õpilasele. Hindamisel lähtutakse koostöös õpilasega püstitatud taotletavate õpiväljundite saavutamisest ning arvestatakse õpilase arengu iseärasusi, kujundava hindamise põhimõtteid ja hinde eeldatavat mõju.
- 2.3 Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Õpieesmärgid ja õpitulemused tuletatakse õpilase huvidest, need peavad olema lapse jaoks aktuaalsed ning tähenduslikud.
- 2.4 Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 2.5 Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ja tõhustada õpimotivatsiooni.

2.6 Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse tema hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

3. Viie palli süsteemis hindamine

3.1 Hindega „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral taotletavale õpitulemusele vastav.

3.2 Hindega „4“ ehk „hea“ hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt taotletavale õpitulemusele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi.

3.3 Hindega „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt taotletavale õpitulemusele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu.

3.4 Hindega „2“ ehk „puudulik“ hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt taotletavale õpitulemusele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu.

3.5 Hindega „1“ ehk „nõrk“ hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta taotletavale õpitulemusele.

3.6 Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et hindega „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4“ õpilast, kelle tulemus jääb vahemikku 75–89%, hindega „3“ õpilast, kelle tulemus jääb vahemikku 50–74%, hindega „2“ õpilast kelle tulemus jääb vahemikku 20–49% ning hindega „1“ õpilast, kelle tulemus jääb vahemikku 0–19%.

4. Hindamine gümnaasiumis

4.1 Gümnaasiumis on hindamise roll aidata kaasa õpilase a) iseseisvumisele ja maailmapildi kujundamisele; b) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele; c) iseseisvale õpitööle; d) koostööoskuste arendamisele; e) teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamisele.

4.2 Gümnaasiumis hinnatakse õpilast viie palli süsteemis.

4.3 Valikaineid ja vabaaineid võib hinnata hinnetega „arvestatud“ ja „mittearvestatud“, mida ei võeta arvesse kooliastme koondhinde kujunemisel, v.a juhul kui koondhinne jääb kahe hindepalli vahele.

4.4 Gümnaasiumiastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.

4.5 Riigieksami ainetes pannakse 12. klassi õpilasele kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist. Teiste õppeainete kooliastmehinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu. Õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

5. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

- 5.1 Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase a) teadmiste ja oskuste vastavust taotletavate õpiväljunditega; b) hariduslike eripäradega; c) kujundava hindamise põhimõtetega.
- 5.2 Õpetaja märgib töökavas ning selgitab õpilasele enne õppeperioodi algust ära õppeperioodi vältel hinnatavate kohustuslike tööde arvu, sisu ja hindamiskriteeriumid.
- 5.3 Aineõpetaja kannab kontrolltöö toimumise aja Studiumis olevasse kontrolltööde graafikusse. Päevas on lubatud maksimaalselt üks kontrolltöö ning nädalas kokku kolm kontrolltööd. Võimalusel tuleb vältida kontrolltööde planeerimist esmaspäevale või reedele ning päeva esimesele või viimasele tunnile.
- 5.4 Õpilane peab gümnaasiumis sooritama läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva uurimustöö või praktilise töö. Uurimustöö või praktilise töö teemad ja juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga.
- 5.5 Õpilasel peab ühe hindamisperioodi kokkuvõtva hinde saamiseks olema vähemalt kolm hinnet.
- 5.6 Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine või plagieerimine, hinnatakse vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegaga "1" ehk „nõrk“.
- 5.7 Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga "2" ehk „puudulik“ või "1" ehk „nõrk“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks kümme tööpäeva. Studiumisse märgitakse sel juhul „hüüumärk“, mis annab õpilasele ja lapsevanemale märku, et töö on tegemata ja õpilasel on vaja järele vastata.
- 5.8 Kui õpilane keeldub vastamast või töö üleandmisest või ei esita tagantjärele kümne õppepäeva jooksul mõjuvat põhjust töö mitteesitamisele, siis hinnatakse sooritust hindegaga „1“ ehk „nõrk“.
- 5.9 Gümnaasiumis hinnatakse õpilase käitumist.
- 5.9.1 Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- 5.9.2 Käitumist hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».

6. Hindamisest teavitamine

- 6.1 Aineõpetaja ja klassijuhataja teavitavad õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest.

- 6.2 Õpetaja annab õpilasele tema tööst tagasisidet hiljemalt nädala jooksul. Suuremahuliste tööde korral (kirjandid, referaadid, uurimistööd jms) vähemalt kahe nädala jooksul.
- 6.3 Aineõpetaja kannab kõik hinded Stuudiumisse esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui ühe nädala jooksul.
- 6.4 Hinde esitatakse õpilasele põhjendatult. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.
- 6.5 Lapsevanemat teavitatakse õpilase hinnete seisust Stuudiumi vahendusel kaks nädalat enne kursuse lõppu.
- 6.6 Aineõpetaja teavitab õpilase edutusest klassijuhatajat, kes on kohustatud esimesel võimalusel lapsevanemat teavitama.

7. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

- 7.1 Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu kandmist Stuudiumisse, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava motiveeritud taotluse.
- 7.2 Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest punktis 7.1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul alates otsuse vastuvõtmise päevast.

8. Täiendavale õppetööle jätmine ja võlgnevuste arvestamine

- 8.1 Kui õpilasel on õppeperioodi lõpul „puudulikke“ või „nõrku“ kursusehindeid, siis võib talle määrata täiendava õppetöö õppeaasta lõpuni.
- 8.2 Hindega „nõrk“ hinnatud kursus tähendab, et õpilane ei osalenud õppetöös ja ei sooritanud kursust, mistõttu seda ei loeta kursuste üldarvu hulka ning õpilasel tuleb kursus uuesti läbida või likvideerida võlgnevus kokkuleppel aineõpetajaga.
- 8.3 Ühe õppeaasta jooksul ei tohi võlgnevuste („puudulike“ kursusehinnete) arv olla ühes õppeaines suurem kui märgitud allolevas tabelis:

Õppeaine kursuste arv	Maksimaalne „puudulike“ kursusehinnete arv
1	0
2	0
3	1
4	1
5	2

- 8.4 Esimese õppeaasta (10. klass) lõpuks ei tohi kokku olla üle viie võlgnevuse

- 8.5 Teise õppeaasta (11. klass) lõpuks ei tohi võlgnevuste arv ületada kaheksat (arvesse lähevad ka eelmiste õppeaastate võlgnevused).
- 8.6 Võlgnevuste korral arutatakse iga õpilase juhtumit õppenõukogus, kus langetatakse otsus, kas õpilane kustutatakse õppeaasta lõpus kooli õpilaste nimekirjast või jäetakse tõendatud tervislikel põhjustel pikendatud õppetööle järgmiseks õppeperioodiks.

9. Tugiõppe korraldamine

9.1 „Puuduliku“ või „nõrga“ trimestrihindega või kokkuvõtva hinnanguga õpilasele rakendab kool järgmist tugiõppe korraldust:

- a) aineõpetaja ettepanekul ja klassijuhataja koordineerimisel – ainealane arenguestlus, konsultatsioon, järelevastamise plaan, tugispetsialistide kaasamine, õpikeskkonna muutmine;
- b) õppenõukogu otsusega klassijuhataja ettepanekul – õpiabi, individuaalse õppekava koostamine, tugisikute kaasamine, alternatiivsete õppevormide rakendamine.

10. Õpilase järgmise klassi üleviimine

- 10.1 Järgmisesse klassi viiakse üle õpilased, kelle õpitulemused vastavad punktis 8.3 nõutud tingimustele.
- 10.2 Õpilase järgmise klassi üleviimise erisuste üle otsustab õppenõukogu.

11. Kooli lõpetamine

11.1 Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on kooli lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 31 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

11.2 Gümnaasiumi lõputunnistuse saab õpilane:

- a) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
- b) kes on sooritanud eesti keele või eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid positiivsele tulemusele;
- c) kes on sooritanud gümnaasiumi koolieksami positiivsele tulemusele;
- d) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö positiivsele tulemusele.